SIELOS SPALVOS – tapytojos Živilės Mimgaudienės pasaulis

Ernesta DAČKEVIČIENĖ

Telšių Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčios bendruomenė neseniai išgyveno ypatingą akimirką – duris atvėrė naujieji Parapijos namai. Jų erdves puošia įspūdingas Živilės Mimgaudienės darbas „Paskutinė vakarienė“, tapytas specialiai šiems namams. Monumentalus paveikslas ne tik estetiškai papildo jų interjerą, bet ir kviečia į tylų dvasinį apmąstymą. Apie šį kūrinį, savo kūrybos kelią ir tai, ką reiškia būti menininke Žemaitijoje, pasikabėjome su jo autore.

Nuo vaikystės piešimų – iki tapybos kaip gyvenimo

Živilės kūrybos šaknys – šeimoje. Tėtis – tautodailininkas, juvelyras, kalvis, medžio drožėjas. Jis nuo mažens kūrė aplinką, kurioje menas buvo natūrali kasdienybės dalis. „Kai buvau visai maža, mane žavėjo tėčio draugo tapytojo dirbtuvės, dažų kvapas, teptukai. Tėtis pastebėjo mano potraukį menui ir padavė knygelę su drambliuku – liepė jį nupiešti. Jei pavyks, sakė, galėsi apie meną galvoti rimtai“, – prisimena Živilė.

Živilės Mimgaudienės paveikslas „Žolinė“

Pavyko. Mergaitė vaikystėje piešdavo visu, net namuose ant šaldytuvo ar po tapetais. Nuo devynerių ji jau tvirtai žinojo: taps dailininke. Šis vaikystėje gimęs siekis einant metams tapo nuosekliu keliu, vedančiu į svajonės išsipildymą – studijomis, meistrystės paieškomis. Ir... Galiausiai ji tapo tikra menininke, kurios kūriniai puošia ne tik jos pačios, bet ir kitų gyventojų namus, net ir sakralines erdves.

Telšiai – kūrybos ir šeimos vieta

Studijos Telšiuose padėjo kertinį pamatą Živilės kūrybai. Baigusi aukštesniąją dailės mokyklą, ji pasirinko baldų dizaino bakalauro studijas Dailės akademijos Telšių fakultete. Tapyba iš jos gyveni-

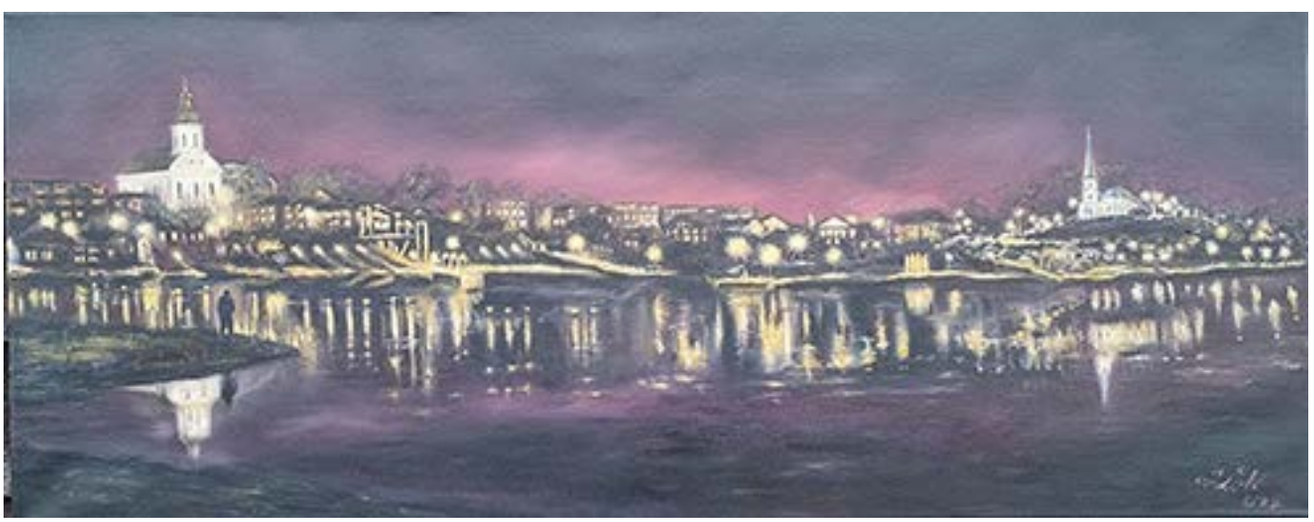

Živilės Mimgaudienės sukurtas Telšių panoramos paveikslas

Živilė Mimgaudienė prie savo kūrinio „Paskutinė vakarienė“

meo nedingo – ji liko jos širdyje kaip pirmoji meilė.

Dailininkė iki šiol su pagarba prisimena dėstytojus, kurie formavo jos supratimą apie meną ir išlaisvino kūrybinę drąsą. Tarp jų – Andrijauskas, Zita Inčirauskienė, Loreta Valužienė, jos vyras, Tomas Vaičaitis, Osvaldas Neniškis, Vaičiūnas. Jie visi paliko ryškų pėdsaką tiek profesinėje, tiek asmeninėje brandos kelionėje.

Kūryba tarp tylos ir vidinio šurmulio

Živilės diena, kai tapo, prasideda nuo kavos puodelio. Tada – atsijungimas nuo išorinio pasaulio ir pasinėrimas į vidinę tylą. „Jei tapau Lurdo koplyčioje ar kitoje viešoje erdvėje, norisi ramybės, bet dažnai tenka dirbti šurmulyje. Kartais net fiziškai jaučiu, kaip pirštų galiukais kutena noras kuo greičiau pradėti“, – pasakoja ji.

Įkvėpimas, žinoma, menininkę ne visada aplanko. Tokiais atvejais ji imasi mažų darvelių – piešia fonus, indus, kompozicines detalies. „Kai tapiau Jėzaus veidą, pajutau, kad net nekvėpuoju. Tokias akimirkas vadinu kūrybiniu užsidegimu.“

Kiekvienas darbas prasideda nuo vizijos, bet galutinis rezultatas dažnai nustebina ir pačią autorę – veiduose netikėtai išryškėja artimųjų bruožai, detalės įgyja naują prasmę. Tuomet tenka jas švelniai koreguoti, kad paveikslas liktų universalus, bet neprarastų ir artumo.

Didysis paveikslas – dovana bendruomenei

„Paskutinė vakarienė“ – vienas reikšmingiausių Živilės kūrinių. Kūrinio idėją pasiūlė vyskupas Linas Vodopjanovas. „Prasitariau, kad nenoriu tapyti Da Vinčio paveikslo versijos, nes tai per didelis šedevras. Vyskupas atsiuntė kitą interpretaciją – ją ir pasirinkau.“ Kūrinys gimė per keturis mėnesius. Tapė su didele atsakomybe, jautrumu. Autorė sako,

(Nukelta į 18 p.)

Živilės Mimgaudienės sukurtas mergaitės su katinu paveikslas

kad pabaigoje net apsiverkė. „Tai buvo pirmas kartas, kai baigusi susigraudinau. Darbas reikalavo ne tik technikos, bet ir sielos tylos.“

Religiniai motyvai tapytojos darbuose – dažni. Ji gerbia, vertina ikonografinį tikslumą ir pažymi, kad šventieji negali būti tapomi kaip papuola. Jų laikysena, apranga, simbolika turi būti apgalvoti, autentiški, bet ir atitikti per amžius susiformavusį konkretaus siužeto tipą. Būtent todėl kiekvienas religinis darbas jai – dviguba atsakomybė.

Žmonės, prisiminimai ir laiko skonis

Be sakralinės tapybos objektų, Živilė kuria ir kitus švelnumu dvelkiančius darbus. Motinystė, prisiminimai, senovės interjerai, rūbai – visa tai ją įkvepia. Vienas paveikslų, kabantis restorane, vaizduoja jos seserį su dukterėčia. Tai jos jubiliejinė dovana. Sena svajonė – nutapyti močiutę su anūkais, mezginiais, gyvūnais. „Tai būtų prisiminimo ir jaukumo manifestas“, – sako ji.

Savo meno stilių dailininkė įvardija kaip realistinį. Jos portretuose didžiausias dėmesys skiriamas akims – būtent jos, pasak autorės, perduoda giliausią ryšį su žiūrovu. „Kai akys žiūri iš bet kurio kampo, reiškia, jos nupieštos teisingai.“

Tapyba – tai, ką galiu padovanoti

Nors autorė nesireklamuoja, norinčiųjų įsigyti jos darbų netrūksta – žmonės patys kreipiasi į ją. „Man garbė, kad mano paveikslai gali kabėti bažnyčiose. Jei žmogus prie jų sustoja, pasimeldžia – tai yra tikroji prasmė.“

Živilės kūryba yra buvusi eksponuota Plungės kunigaikščių Oginskių rūmuose ir Telšių bažnyčioje. Artimiausias menininkės planas – naujas kūrinys Parapijos namų rūsyje: keturi metų laikai, atspindintys gamtos ciklišumą. O svajonė – didelė paroda Plungėje, kurioje būtų pristatyti niekad anksčiau nerodyti kūriniai.

Kūryba – kaip kava: sodri, karti, švelni

Savo tapybą Živilė lygina su kava. Ji gali būti karti kaip *espresas*, švelni kaip *latte*, tamsi, šviesi, kartais šilta, o kartais gaivi. „Mano spalvos – kaip kavos gurkšniai. Kiekvienas jų – kitoks.“

Pabaigai, ji drąsina visus, kurie savyje jaučia meninę gyslelę, bet nedrįsta pradėti: „Išdrįskite. Menas yra visur – net jei tik vaikystėje piešėt ar lankėt būrelį, ta dalelė vis tiek liko. Meno pojūtis ugdo matymą, jautrumą, gebėjimą kurti – o tai reikalinga ne tik drobei, bet ir gyvenimui.“

Živilės Mimgaudienės sukurtas moters portretas

„Šv. Antanas“. Autorė Živilė Mimgaudienė

Živilės Mimgaudienės paveikslai – tai nebylūs, bet kalbantys kūriniai. Jie neskambina varpais, bet tyliai kviečia žiūrėti giliau.

„Paskutinė vakarienė“– jos dovana ne tik bendruomenei, o ir laikui, kurį gyvename.

Straipsnyje panaudotos Živilės Mimgaudienės ir Ernestos Dačkevičienės nuotraukos